Системска корупција напредне Србије

Пише: Драгана Трифковић
петак, 06 мај 2016 08:25

Српска напредна странка, истицала је своју „бескомпромисну“ борбу против корупције као једну од најважнијих тачака свог програма још у предизборној кампањи 2012. године. Тада је Александар Вучић обећавао: "Оне који су главне и кључни кривци за овакво уништавање Србије, који су се на противправан начин толико обогатили да не знају шта ће са тим новцем, а да остатак не зна како да преживи, обећавам да ће одговарати ако ни због чега другог онда због закона и правде и да више никоме не падне на памет у овој земљи да пљачка и краде своје грађане“. Давао је уверења да ће проблем који су наследили од претходних власти, решити у најкраћем року и да СНС има нулту толеранцију према криминалу и корупцији.

Процват криминала и корупције једини успех СНС

Четири године касније, Српска напредна странка и даље говори о борби против корупцији као приоритету, али резултати те „борбе“ не постоје. Ниједна пресуда није донета за корупцију у јавним предузећима, организовани криминал или пљачку грађана од стране претходне власти на коју се Вучић често позива. Заправо Вучићева „борбе против корупције“ је чист маркетинг а реални резултати рада СНС могу да се мере повећањем корупције и криминала, као и криминализацијом друштва у целини и корумпирањем воље грађана.

Власт првенствено својим примером подстиче корупцију, непоштовањем закона и Устава, као и склапањем тајних договора са страним компанијама и инвеститорима о којима грађани Србије нису информисани, а који су у највећој мери склопљени у интересу страних инвеститора. Србија је постала инвеститор страних „инвеститора“ и огроман новац се издваја из српског буџета за финансирање нових радних места у страним компанијама у којима радници раде под робовласничким условима. Уместо да држава има стратегију развоја домаће привреде и да новац који улаже у стране инвеститоре преусмери за помоћ домаћим произвођачима, Србија финансира стране

инвеститоре који уживају умањење основних трошкова, користе јефтину радну снагу и највећи део профита износе из земља. Одговорност за лоше управљање и дугови уништених предузећа падају на терет грађана Србије.

Закони по мери страних инвеститора

Не постоји озбиљна држава на свету која мења своје законе како би их ускладила са потребама страног инвеститора, као у случају „Београда на води“ који је озбиљан пример корупције.

Уместо обећаног решавања проблема страначког запошљавања, за који су критиковали ДС док су били опозиција, СНС је по доласку на власт вишеструко превазишла своје претходнике у страначком запошљавању уз још једну катастрофалну чињеницу, а то је да су страначки кадрови СНС нестручни за послове које обављају. Многи од њих су успели да заврше приватне факултете у рекордном року за шта постоји основана сумња да су купили дипломе. У неким случајевима је доказано да су дипломе, мастери и докторати фалсификовани, али власници мр и др титула се нису превише обазирали на то.

За потребе прикупљања политичких поена и заваравања јавности, СНС је вршила медијска хапшења. Једно од тих спектакуларних медијских хапшења, било је хапшење Мирослава Мишковића власника компаније Делта. Међутим, ниједан случај хапшења није добио судски епилог, нити постоји иједна значајна правоснажна пресуда у вези са системском корупцијом. У садашњим условима дугогодишњих „реформи“ и усклађивања са прописима и стандардима ЕУ, ситуација је додатно усложњена у свим сегментима. Многи системи су боље функционисали пре почетка „реформисања“ а садашње судство, тужилаштво и полиција немају капацитета да реше пренагомилане проблеме. И даље је највише заступљена корупција у државним односно градским предузећима и јавним набавкама. Небројане државне агенције које служе за запошљавање страначких кадрова и извлачење новца из буџета, нису укинуте. Обећање о смањењу државне администрације и укидању непотребих агенција није испуњено.

За предизборну кампању је осмишљено неколико акција хапшења, углавном политичких противника иако је сама власт носилац највеће корупције. У такивим манипулацијама учествују државне институције које се стављају у службу једног човека. Епилог хапшења директора Делте је заједничка здравица , на прослави годишњице рада компаније Делта оптуженог Мирослава Мишковића и Синише Малог, чија улога у приватизацијама и станови у Бугарској још увек нису дошли на ред.

Слепи колосек

Посебан вид корупције се реализује преко кредита и донација. С обзиром да ЕУ има прописане строге норме за коришћење средстава која се додељују за разне пројекте, дешавало се да због неспособности, а најпре незаинтересованости српска администрације таква средства остану неискоришћена. Како се за сваку ставку таквог пројекта предвиђена строга контрола трошења средстава, српским чиновницима није одговарало да полажу рачуне без могућности да остваре личну корист кроз реализацију таквих пројеката. С друге стране, сарадња са РФ се одвија отежано због неспремности српских власти да развијају стратешки сарадњу са Русијом великим делом због уцена од стране запада. Међутим за заједничке пројекте Србије и РФ који су договорени уз велике напоре, карактеристично је да се реализују на компромитујући начин. Најбољи пример је заједничко улагање у обнову железнице у Србији.

Преговори о пројекту обнове српске железнице у сарадњи са Русијом започети су још 2009. године потписивањем разноразних докумената: меморандума, протокола, споразума, анекса и великим обећањима. У пракси је договарање реализације државног кредита из Русије ишло јако споро, уз многобројне реметилачке факторе, углавном са српске стране. Коначно је 2013. године потписан уговор о кредиту за српску Железницу којим је предвиђена модернизација пруга кроз пет пројеката. Руска Федерација је уложила у пројекат 800 милиона долара, а Србија учествује са 150 милиона долара. Иначе ради се о највећем инфраструктурном кредиту који је Србија добила у новије време. Од потписивања договора до данас осим фотографисања Зоране Михајловић и свечаног отварања почетка радова је мало тога урађено. Док Александар Вучић обећава како ћемо се до 2018. возити брзом пругом и отвара метар по метар железнице, у Србији се и даље брже стиже пешке него возом. Интересантан податак је да су у

посао модернизације српске железнице из руског кредита укључени и Немци. Наиме изгледа да немамо домаће стручњаке које можемо да ангажујемо за реализацију пројекта или руске с обзиром да је у питању руски кредит, већ је немачка фирма ангажована за консалтинг. Поред тога шине су набављане из Јапана. Иако резултати досадашње реализације руског кредита за железницу нису очигледни, до сада је утрошено скоро половинеа средстава из кредита. Влада Александра Вучића је дужна да објасни да ли је за реконструкцију 64 км пруге утрошено око 400 милиона долара и на који начин је до сада потрошено толико новца?

Уместо брзим пругама, Србија „напредује“ слепим колосеком „бирајући“ будућност са Александром Вучићем. Једно је сигурно, било да се Срби одлуче за прошлост, било за будућност и на једном и на другом крају их сигурно чекају мафијашко-тајкунски кланови и Александар Вучић.

аутор је директор Центра за геостратешке студије